

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
Directie Participatie
o.v.v. Ontwerp Programma IRM
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Datum : 7 maart 2024
Onderwerp : Zienswijze Ontwerp Programma
Integraal Rivier Management (IRM)
Ons kenmerk : 96345/HT
Voor informatie : Harrie Timmer
timmer@vewin.nl
070 3490 891
Bijlage(n) : -

Vewin maakt hierbij graag gebruik van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op het Ontwerp Programma Integraal Rivier Management (IRM).

Zowel het programma Integraal Rivier management (IRM) als het Deltaprogramma Zoetwater (DPZ) hebben als onderliggende doel het watersysteem robuust te maken voor klimaatverandering. IRM met de scope van de grote rivieren en DPZ met de scope van het bredere watersysteem van zowel het hoofd - als regionale (grond)watersysteem. Het gaat om planvorming met een lange termijn horizon van 2050 – 2100. Met als doel het robuust maken van het watersysteem voor klimaatverandering in brede zin: wateroverlast, de zoetwater beschikbaarheid / drinkwatervoorziening en zeespiegelstijging.

Beide programma's zijn daarmee voor de openbare drinkwatervoorziening van groot belang als het gaat om het veiligstellen van de beschikbaarheid én de kwaliteit van de bronnen in het licht van de klimaatverandering. Bij het programma IRM gaat het voor de openbare drinkwatervoorziening om twee punten. Allereerst het tegengaan van verzilting van de inname punten in West Nederland en het IJsselmeer. Daarnaast het accommoderen en inpassen van nieuwe winningen bovenstrooms langs de rivieren. Deze laatste mede om het onttrekkingsniveau van grondwater op de Hoge Zandgronden te verminderen als uitwerking van de structurende keuzen t.a.v. brondiversificatie in Water en Bodem Sturend.

Gezien dit belang hebben wij in de eerdere fase gereageerd, per brief d.d. 13 februari 2023 aan de voorzitter van de Stuurgroep IRM, om de openbare drinkwatervoorziening voldoende en adequaat te agenderen. En op 21 april 2023 via een reactie op de 80% versie van het ontwerp IRM.

Bij de nu voorliggende versie van IRM willen wij benadrukken dat de doelen van IRM positief kunnen bijdragen aan een robuuste drinkwatervoorziening in 2050 - 2100. En de drinkwatervoorziening een goede plek heeft in het ontwerpprogramma. De drinkwatervoorziening is expliciet verankerd als onderdeel van de zoetwaterbeschikbaarheid. Daarbij worden zowel het tegengaan van verzilting van inname punten als het meenemen van nieuwe winningen als onderdeel van regionale economische ontwikkeling benoemd.

Het gaat er nu vooral om de openbare drinkwatervoorziening in de verdere uitwerking en onderbouwing in fase 1 expliciet te integreren bij de keuzen die worden gemaakt, zowel bij de wijziging van de afvoerverdeling als in de gebiedsuitwerking. Daarbij vragen wij u vooral de volgende aspecten expliciet mee te nemen in fase 1.

De beleidscontext drinkwater inherent opnemen

Vanuit het nationale beleid zoals vastgelegd in de Beleidsnota Drinkwater en Water en Bodem Sturend en de inzet op "brondiversificatie" (kijk naar alternatieven voor grondwater) is het naar onze mening nodig dat de verkenning en ontwikkeling van nieuwe oppervlaktewater- of oevergrondwaterwinningen als doelstelling wordt opgenomen in de rivierprogramma's en in de uitwerking onderdeel wordt van de gebiedsprogramma's.

Hieraan verbonden gaat het ook om de oppervlaktewaterkwaliteit te beschermen en te verbeteren zodat de zuiveringsinspanning en het risico van innamestops significant worden verminderd. Dit sluit aan op de ambities van de Europese KRW en vraagt ook een (inter)nationale aanpak.

Bestaande afspraken tegengaan verzilting innamepunten

Voor de drinkwaterbedrijven is het essentieel dat de innamepunten voor de drinkwaterproductie zoet blijven (onder de 150 mg/l bij innamepunten), ook bij klimaatverandering en ingrepen in het zoetwatersysteem. Het gaat hier om innamepunten van PWN, Waternet, Dunea, Oasen en Evides die enkele miljoenen mensen in West Nederland van drinkwater voorzien. Dit belang is na de motie Geurts (9 september 2015) in het Deltaprogramma Zoetwater verankerd in de afspraken met betrekking tot de Klimaatbestendige Zoetwatervoorziening Hoofdwatersysteem.

Aan de voorkant afstemmen drinkwater initiatieven en IRM gebiedsprocessen

Verzoek om op korte termijn de initiatieven van de drinkwaterbedrijven en de gebiedsprocessen IRM naast elkaar te leggen. Dit met als doel om bij overlap zo snel mogelijk de afstemming te zoeken gericht op kansen qua gebiedsontwikkeling.

Als drinkwatersector willen wij graag participeren in deze verdere uitwerking. Zowel op programma niveau in sectorverband als het gaat om de hoofdkeuzen, als bij de regionale gebiedsprocessen door de betrokken drinkwaterbedrijven. Dit om de principes /structurende keuzen van Water en Bodem Sturend als het gaat om drinkwater tot uitvoering te brengen: bron diversificatie naar rivieren en tegengaan van verzilting van de innamepunten.

Wij zien daarmee de verdere uitwerking van de volgende fase met vertrouwen tegemoet.

Indien gewenst ben ik natuurlijk graag bereid tot een verdere toelichting.

Met vriendelijke groet,

Hans de Groene
Directeur